زستان وەرزی خەمانە ... جەلال بەرزنجی

بەرای من دووجۆر نووسەر هەن، بە نوسین پشت بە هێزی خەیاڵ دەبەستن، دەتوانین جیمس جۆیس و مارسێل برۆست بە نمونە بۆ ئەم جۆرە نووسینە بهێنینەوە. جۆری دووەم دەبێت نووسەرەکە ئەزموونی ژیان بکات بۆ ئەوەی بیکاتە بناغەی نووسین، وەک ئارنست هەمنگوای و پاولۆ کۆیلۆ. من هەست دەکەم لە جۆری دووەمیانبم. بۆیە هەمیشە بەدوای ئەزموون و یادەوەری نوێدا دەگەڕێم بۆ ئەوەی بیانکەمە بناغەی نووسین، بۆ ئەم مەبەست، زستانی ۲۰۰۸چوومە (داسن) لە باکووری گۆی زەوی. ئەو ئێوارەی گەیشتم ، پلەی گەرما ۷۰ لە ژیر سفر بوو.پێشتر سەرمای وام نەبینی بوو. زۆربەمان لە ژیاندا گەشت دەکەین، ڕەنگە حەزنەکەین هەندێکیان تەواوبکەین، ئەوگوشتەم یەکێک بوو لەوانەی حەزم نەدەکرد تەواوی نەکەم،بەڵام نوسین سەبری پێ دام وتەواوم کرد. ئەو ئەزموونە بوویتە کتاب، ئامادەیە بۆ چاپ. هیوادارم بە دەردی (پیاوە بەجامە شینەکە) نەچێت،بەکوردی پێش ئینگلیزی بڵاوبێتەوە.
دڵشاد عەبدوڵای شاعیر,لە کوردستان بەو هەواڵەی زانی، شیعرێکی جوانی بەناوی" مردنی گۆرانی بێژ" لە سەر ئەو گەشتەم نووسی. ئەم شیعرە لە داسن لە دوای خوێندنەوەی شیعرەکەی ئەو لە دایک بوو.
دوای هەندێک دەستکاری جارێکی دی بڵاوی دەکەمەوە.

زستان وەرزی خەمانە

هۆ برادەر،
بۆ ئەوەی بگەڕێینەوە پێش دووری کەوتنەوە لە ماڵەوە
جارێکی تر
بەخۆمان بن کۆوشێک لەکتاب
بە نەعلی ئتسفەنج
و کراس و شەرواڵ
ڕۆژانی هەینی بچینە پارکی کوران بۆ سەعی
تا تۆ ببیتە ئەندازیاری کشتوکاڵ
لە باخی کۆلەکی یاسین ئاغا
بە بینینێکی جیاواز لەوەی لە زانکۆ فێری بووی
درەخت ببیبنیت

شەوان گوێ لە بەربوونەوەی ترپەی هەڵوژەی گەیوو بگریت
دەست لە سنگ ومەمکی ئەودارا نە وەردەیت
کە دەست نۆێژمان لێیان ناشکێت
منیش ببم بە مامۆستا
بچمە سکتان
سەمای بەفری ئێواران بنووسم
پایزانێش لە پرسەی درەختەکان دابنیشم
برادەر لەبیرمە
شەوان کاتی سەعی کردن لە سێتاقان
ل□ بەر گلۆپی سەر شەقام
حەزم دەکرد دەفتەری رەسم دەربێنم
رەسمی خۆرە نیوە عاسێ بووەکەی
گەڵی چیا
بە قەڵەم رەنگە کورتەکەم رەسم بکەم
هۆ برادەر
دەترسم ئێستاش ئەو خۆرە بەتەواوی لە چیاکانمان
هەڵنەها تبێت
برادەر حەزم دەکرد لە هەولێرێ بام
یادی ئەو شەوانە بکەینەوە
لەکۆڵا نە پڕ ترسەکانی هەشتاکان
بانگی شیعری جیاوازمان دەدا
یان لە هۆڵە شوشەکەی یانەی فەرمان بەران
دەزانم تەخت کرا
بەڵام نازانم ئێستا کراوە بە چی
زستانان لە دڵۆپە بارانی ئەو دیوی جامەکە وردبینەوە
هاوینانیش
لە باخچەکەی
لە ژێر دارکالیپۆزێک
هەست لە خشپەی باڵندەی ناوگەڵا بگرین
لە گەڵ کۆمەڵێک برادەر
رەنگە هەندێکیان نەمابن
هەندێکیشیان
دووڕیانەکانی سەر رێگای ژیان
یان شەڕەکان لێکیان کردبین
لە ترسی سیخورە کراس چوار بەرکەکان
بەچرپە باسی کوردایەتی بکەین
برادەر وەک تۆ دەڵێی

دەترسم تا من دێمەوە
کەسمان نەمێنێین
هێی برادەر
گەڕا نەوەێکی زۆرمان لە پێشە
زەحمەتە من بە هەموویان رابگەم
برادەر
پشتم لە بەر خەمی ئەو هەموو گەڕا نەوەیە چەماوەتەوە
دەزانم هەتا هەریەکەمان لە شوێنێک نەمرین گرفتی گەڕا نەوەش چارە
ناکرێت
برادەر
لە داسن
بەفر هێرشەکانی راناگرێت
لە داسن
هاوسێی ئاڵاسکام
تەماشام تای گرتووە
بووە بە چۆلەوانی
لێرە لەداسن
لە سەرمان هەموو شتێک شین دەنوێنێت
لێرە
هەستم پێش چوڵەکەکانی زێدم لە خەوهەڵدەستێت
برادەر
منی غەریب
کە نیشتمان تەنگ بوو
بۆ پیاسەی ئێوارانی شاعیران
لە شەڕ هەڵاتم
بەخۆم و جانتایێکی پڕلە نامەی گەچراوی زیندان
چارەنووسم دایە دەست قاچاغیان
بووم بە قەلقەلاشکێکی دەستی قەدەر
خانەنشینێکی تاراوگە
راست دەکەی برادەر
منیکی گەرماسێری و سەرمای ئالاسکای
ئەوسەری دنیا
کوجا مەرحەبا
وابزانم چوونم بۆ تاراوگەیێکی دوورتر
ز□د□□ی بوو
بەڵام چی بکەم دەستی نووسینم شکاوە
برادەر

لەداسن
ماڵەکەم پەنجا مەترێک لە ماڵی جاک لەندەن دوورە
بیست مەتریکتش لە ماڵی (سیرڤس)
بەفر بەراستی بەسەرهەمووا ندا دەبارێت
چوار تارمایم لە دیارە
یەکیان لە ناو بەفر دەژیت
ئەوەی تریان لە ناوگیا
سێیەمینیان کراسێکی لە گەڵای وەریوی لە بەرە
چوارەمینیش
تاجێکی پوشی لە سەرە
هەموومان لەسەر ئەوە کۆکین
زستان وەرزی خەما نە.

خانوی برتن: پیر برتن نووسەرێکی بە ناوبانگی کەنەدایە، خانویەکی لە داسن هەیە، پێش ئەوەی بمرێت پێشکەشی کرد بە نووسەرانی نەونەتەوەیی کەنەدا. ئەوەش کردویەتی بە پرۆگرام هەر سێ مانگ جارێک نووسەرێکی ناسراو لە سەر ئەرکی خۆی بە بزنس کلاس دەنێرتە ئەوشوێنە بۆ نووسین.
* ڕۆمانووسی بە ناوبانگی ئەمریکی جاک لەندەن چوارساڵ بۆ نووسن لە داسن ماوەتەوە.
* شاعیری ناسراوی کەنەدی ڕۆبرت سەرڤس شەش ساڵ لە داسن ژیاوە.